

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПОЛІЦІЯ

КАФЕДРА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

«Застосування сили. Правові засади
застосування фізичної сили»

ПЛАН:

- 1. Вступ
- 2. Правові підстави застосування фізичної сили
- 3. Принципи застосування фізичної сили поліцейськими
- 4. Застосування континууму сили

ВСТУП

- Одним з найбільш серйозних втручань з боку правоохоронних органів у життєдіяльність громадян є застосування до них заходів поліцейського примусу.
- Застосування заходів поліцейського примусу за будь-які протиправні діяння завжди привертало увагу суспільства, соціальних груп, так як воно більше за все стосується інтересів людей, їх об'єднань.
- У процесі реалізації покладених на неї завдань поліція має право застосовувати фізичну силу й спеціальні засоби, вогнепальну зброю у випадках і порядку, передбачених чинним законодавством України.

2. ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ

- Для вирішення покладених на поліцію завдань поліцейські мають ПРАВО ЗАСТОСОВУВАТИ ФІЗИЧНУ СИЛУ, ЗОКРЕМА СПЕЦІАЛЬНІ ПРИЙОМИ БОРОТЬБИ АБО РУКОПАШНОГО БОЮ.

СТАТТЯ 43. ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛЩЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ

- 1. Полцейський зобов'язаний заздалегідь попередити особу про застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї і надати їй достатньо часу для виконання законної вимоги полцейського, крім випадку, коли зволкання може спричинити посягання на життя і здоров'я особи чи та/або полцейського або інші тяжкі наслідки, або в ситуації, що склалася, таке попередження є не виправданим або неможливим.
- 2. Попередження може бути зроблено голосом, а за значної відстані або звернення до великої групи людей - через гучномовні установки, підсилювачі звуку.
- 3. Вид та інтенсивність застосування заходів примусу визначаються з урахуванням конкретної ситуації, характеру правопорушення та індивідуальних особливостей особи, яка вчинила правопорушення.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про національну
поліцію

- 4. Поліцейські зобов'язані надавати невідкладну медичну допомогу особам, які постраждали в результаті застосування заходів примусу.
- 5. Заборонено застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї до жінок з явними ознаками вагітності, малолітніх осіб, осіб з явними ознаками обмежених можливостей або старості, крім випадків учинення ними збройного чи групового нападу, учинення збройного опору поліцейському, що загрожує життю і здоров'ю інших осіб або поліцейських, якщо відбити такий напад або опір іншими способами і засобами неможливо.

СТАТТЯ 44. ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ

- 1. Полцейський МОЖЕ ЗАСТОСОВУВАТИ ФІЗИЧНУ СИЛУ, У ТОМУ ЧИСЛІ СПЕЦІАЛЬНІ ПРИЙОМИ БОРОТЬБИ (РУКОПАШНОГО БОЮ), ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ АБО/ТА БЕЗПЕКИ ІНШИХ ОСІБ, ПРИПИНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКЩО ЗАСТОСУВАННЯ ІНШИХ ПОЛЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ НЕ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИКОНАННЯ ПОЛЦЕЙСЬКИМ ПОВНОВАЖЕНЬ, ПОКЛАДЕНИХ НА НЬОГО ЗАКОНОМ.
- 2. Полцейський зобов'язаний письмово повідомити свого керівника, а той зобов'язаний повідомити прокурора про завдання особі тілесних ушкоджень унаслідок застосування фізичної сили.

3. ПРИНЦИПИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ СИЛИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ

- 1. ЗАКОННІСТЬ
- 2. НЕОБХІДНІСТЬ
- 3. ПРОПОРЦІЙНІСТЬ
- 4. ЕФЕКТИВНІСТЬ
- 5. МІНІМАЛЬНА ШКОДА

ТІЛЬКИ НАЯВНІСТЬ УСІХ УМОВ ДАЄ
ПОЛЦЕЙСЬКОМУ ПРАВО ЗАСТОСОВУВАТИ СИЛУ.

ПОЛІЦІЯ

- 1. СПРОМОЖНІСТЬ (ЗДАТНІСТЬ)
- 2. МОЖЛИВІСТЬ
- 3. НАРАЖАННЯ НА НЕБЕЗПЕКУ

ВАЖЛИВО ЧІТКО РОЗРІЗНЯТИ РІВНІ
ОПОРУ ТА РІВНІ ЗАСТОСУВАННЯ
СИЛИ ДЛЯ УХВАЛЕННЯ
ПРАВИЛЬНОГО РІШЕННЯ В
СТРЕСОВІЙ СИТУАЦІЇ.

- РОЗРІЗНЯЮТЬ П'ЯТЬ ОСНОВНИХ
РІВНІВ ОПОРУ.
- 1.МОВНИЙ ОПІР
- 2.ПАСИВНИЙ ОПІР
- 3.ЗАХИСНИЙ ОПІР
- 4.АКТИВНИЙ ОПІР
- 5.АКТИВНА АГРЕСІЯ

- Розрізняють п'ять основних рівнів застосування сили.
- 1. Присутність поліцейського
- 2. Використання вербальних вимог, команд
- 3. Використання прийомів контролю за поведінкою та рухами
- 4. Застосування спеціальних засобів
- 5. Застосування вогнепальної зброї

4. ЗАСТОСУВАННЯ КОНТИНУУМУ СИЛИ

- **ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ**

- ➤ ■ ЗАСТОСУВАННЯ КОНТИНУУМУ СИЛИ АБО “ДРАБИНИ СИЛИ” РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ ЯК ПРОГРЕСИВНА ШКАЛА, ДЕ ПОЛЦЕЙСЬКИЙ МОЖЕ/ПОВИНЕН ЗАДІЯТИ СИЛУ.
- ➤ ■ ЗАСТОСУВАННЯ КОНТИНУУМУ СИЛИ ТАКОЖ РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ ЯК “НАБІР ВАРІАНТІВ”; ПОЛЦЕЙСЬКИЙ МОЖЕ ВИЗНАЧИТИ АДЕКВАТНИЙ РІВЕНЬ РЕАГУВАННЯ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СИТУАЦІЇ, З ЯКОЮ ВІН СТИКАЄТЬСЯ

“КОНТИНУУМ СИЛИ”

Порушник вдається до ескалації конфлікту,
завдання поліцейського – “розрядити обстановку”.

Мета поліцейського: ДЕЕСКАЛАЦІЯ

Ескалація збоку порушника

ПОЛІСІЯ

Застосування континууму сили до подолання опору

ПОЛІСІЯ

КОНТИНІУМ СИЛИ

ПОЛІСІЯ

СЛУЖИТИ ТА ЗАХИЩАТИ

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

- 1. Якими статтями ЗУ «Про НП» регламентується застосування фізичної сили?
- 2. Які принципи застосування фізичної сили поліцейськими?
- 3. Чи може поліцейський застосовувати фізичну силу за наявності хоча б однієї умови з трьох?
- 4. Що таке континуум сили?
- 5. Яким чином поліцейському досягти деескалації?

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!